

FLERA JYCKAR... ELLER..?

Av: Kerstin Eriksson, dec -05
Publicerad i Springertidningen nr 2-08

Är det dubbelt så jobbigt att ha två hundar mot en? Nja, det beror på. Är de inte så väluppfostrade är det nog kanske så där fyra fem gånger så jobbigt. Men har man lyckats något så när med lydningen så är det inte så farligt.

Det var en tid då jag hade fem jyckar. Det var egentligen inte riktigt meningen att de skulle bli så många. Jag skaffade min första egna hund 1990. Ganska snart dök tanken upp att skaffa mig en till. Klok och förnuftig som jag är (eh) väntade jag tills Baloo var fyra år. Min tanke var att jag inte skulle skaffa mig ytterligare en hund tills förrän han hade blivit fullvuxen och någerlunda lugn (nja), samt att han kunde hjälpligt alla lydningmomenten i lydningsslag 1 - alltså vara följsam, kunna sitta/ligga kvar och komma när man ropar hans namn. Vid fyra års ålder tyckte jag han höll kraven. Buster kom in i mitt liv. Tyvärr blev han enbart lite drygt ett år. Två dagar efter Busters död föddes en liten valp som senare skulle få namnet Keaton - Busters efterträdare, typ.

1999 var det dags med en till hund - Wilbur. Baloo hade blivit förtidspensionerad från agilityn, och jag saknade så hans pudliska sätt på banan. Tanken att vara utan det pudliska överhuvudet skrämde mig. Visserligen var Baloo endast nio år, men efter 10 år fyllda börjar ju den hemska nedräkningen. Usch!

2002 flyttade Didrik hem till oss. Min väninna som ägde en mellan- och en storpuddel hade blivit tvungna att placera om dem pga allergi. Hundarna hade först fått bo, i ett kanske desperat försök att kunna ha dem kvar, i förrådet på tomten, som hade blivit noggrant ombyggt och ombonat för att jyckarna skulle trivas där. På sommaren var det absolut inga problem. Hundarna gick ut och in som de ville från hundhuset, (som förrådet nu kallades). Kanhända att deras matte och husse tyckte det var lite bökitigt att byta kläder varje gång de skulle in till hundarna. (Och byta tillbaks igen när de skulle gå in till sig.) Men vad gör man inte för sina älskade hundar (och ungar). Fast när barnet skulle börja skolan uppstod ett stort problem. Flickan måste gå i en klass där ingen av eleverna hade djur hemma. Ganska svårt att begära när man själv har hundar hemma på gården. Hundarna måste omplaceras. Tanken att omplacera dottern fanns, men...

Ett mycket bra hem hittades till storpuddeln. Men den andra hunden då? De kunde ju helt enkelt inte låta stackars jycken få bo ensam i hundhuset. Han var ju van sen liten valp att ha sällskap med sin flock. Didrik var 12 år fyllda, och hade curshings syndrom. Med andra ord tvungen att äta piller var dag resten av sitt liv. Med piller i kroppen var han hur frisk som helst. Vem vill ta hand om en 12-årig pudelfarbror med lite halvdålig päls på benen? Och vem kan man lita på att de verkligen ger hunden de piller hans kropp kräver? Hans matte och husse snuddade vid tanken att ta bort honom, att låta honom få somna in för alltid. Här kom jag in och avbröt deras ej självvalda tankar: "Tar ni livet av en fullt frisk hund - kidnappar jag honom!", hotade jag dem. "Visst, Didrik själv vet inte om det, för han är ju död, men ni kommer aldrig kunna förlåta er själva!". Efter en viss övertalning så stod Didrik utanför min dörr med sin matskål i munnen.

Min flock bestod nu helt "plötsligt" av fyra hundar: Två 12-åringar, en sju-åring och en på tre vintrar. 12- och sjuåringen tog varmt emot den nya flockmedlemmen. Man kan ju tycka att de två jämgamla hundarna skulle träta med varandra. Men icke! De båda var mer "pacefistiska" än den andra. Det var den egensinniga tre-åringen som hade illvilliga och fula tankar om den nyinkomne. "Den där gamla farbror sätter jag dit hur lätt som helst", smed Wilbur lömskt. Tre, kanske fyra gånger rök Wilbur och Didrik ihop. De slogs om sådana åtrovärda skatter såsom kottar och hästbajs! Tyvärr måste jag erkänna att det var min Wilbur, vältränad "pitbullpuddel" som slogs med fula knep

och trix. Tills dumma matte (jag) avbröt hans mobbning av en stackars vek pudelfarbror.

Baloo och Didrik hade inga problem sinsemellan. De hade ju känt varandra sedan de var cirka ett år. De bara "get along". De båda visste att de var bäst, störst och vackrast! De var helt övertygade om att det visste alla andra också - så varför tjata om det. (Jag tror faktiskt att Didrik trivdes hos min flock ganska bra. Bland annat för att hans dåliga päls på benen växte ut. Han var ända in till slutet en mycket vacker pudelherre.)

Tanken att skaffa en till springer dök upp i mitt huvud lite då och då. Gärna också en nära släkting till min älskade Keaton. Lite naivt trodde jag att då skulle hunden vara så lik Keaton som möjligt. Även till sättet. (Ja, ja, så blev det inte alls det.) Jag bestämde att när jag får mitt hus med tomt ska jag införskaffa en till efterlängtd springer. Huset hittades med en STOR tomt. Fast det var inte meningen att valpen skulle komma så snart. Jag fick reda på att Keatons syster skulle paras - och jag måste helt enkelt tinga en valp. Jag kunde inte missa denna tillfällighet. På sommaren 2002 hade flocken återigen ökat i antal - med Keatons systerson Spirou.

UTOMSTÅENDES KOMMENTARER

"Fem hundar - och alla han-hundar! Hur går det? Slåss dom inte då?" Den frågan fick jag lite då och då. "Nä! Varför skulle de göra det?", brukade jag svara lite oförstående, "Det är inga problem!" Att jag från början valde att ha just han-hundar beror på att min syster hade hanhundar, och för att slippa krångel vid löp valde jag att ha hannar också.

En annan lite märklig reaktion från utomstående är att när jag var ute på promenad med mina fem hundar flydde oftast alla andra hundägarna fältet. Jag minns speciellt en solig söndaseftermiddag när jag fick ett ryck att det var dags med lite social träning. Jag tänkte träna hundmöten. (Vi brukade annars kanske alltför ofta ta skogspromenader i all ensamhet.) Jag valde att ta den mycket populära gångvägen längs kanalen. Redan på vägen dit såg jag ett kommande hundmöte. "Bra!", tänkte jag, "Men! Vart tog de vägen?" Den mötande hundägaren styrde kosan in på en sidogata. "Men, nu... är det dags..!", tänkte jag när nästa hund syntes i horisonten. Fast även denna hundägare hittade snabbt en gångväg som jag aldrig tidigare sett, att retirera in på. Väl framme vid kanalen flydde alla hundägare åt alla håll. Jag tror till och med att det var en husse, som med sin hund i famnen, hellre klättrade upp i en tall än att möta mig och mina fem hundar.

Sedan finns det ju förstås undantagen: De helt oförstående hundägarna.

Jag, i mitt tycke, visar helt tydligt att jag inte vill låta hundarna hälsa på varandra. Mina hundar blir kommenderade av mig att sätta sig vid sidan av gångvägen. "Kvar! Nej! Bra!", talar jag lugnt till mina jyckar. När jag vänder mig om för att se varför mina hundar spanar så intensivt istället för att se på mig, så upptäcker jag att den främmande hunden står nästan precis bredvid mina fötter. Jag snubblar till och nästan trasslar in mig i den okända hundens utdragna flexikoppel. Strax är alla hundarna uppe på benen, och hälsar glatt på varandra. Alla koppel (inklusive två flexikoppel, eftersom även jag hade ett till en av gammelhundarna, så han fick lite mer "space".) är intrasslade till en stor knut. "Oj då!", utbrister den andra hundägaren lite förvånad. Efter en stunds ut-trasslande (även av mina ben) frågar hundägaren: "Har du kennel, eller?". Tydligen finns det, för mig ovetandes, en oskriven regel att har man fler än två hundar har man kennel!

"Är det mamma, pappa och barn, jag menar valpar?" Den frågan fick jag av en människa som nog inte hade en så särskilt stor kunskap om vare sig hundar, avel eller arvslära. Jag hade alltså två springer spanielhannar (mamman och pappan enligt mannen) och tre mellanpudlar!

DEN PRAKTISKA VARDAGEN

Tillbaks till frågan om det är dubbelt så jobbigt att ha fler hundar.

Man bör ha en ålderskillnad mellan hundarna. Inte enbart för vardagslydnadsträningens skull. Utan även för den där hemska, men ofrånkomliga dagen när hunden inte längre kan leva kvar. Om hundarna är jämgamla så är det en stor risk att dödsdagarna sammanfaller. Det är så hemskt att ta beslutet att det är dags för det sista veterinärbesöket. Båda mina gammelhundar blev 14 år. De dog med sex veckors mellanrum.

I min familj har vi ibland lite rå humor. Kanske för att rå på de hemskheter man ändå måste göra. Mellanpudlarna brukade vara hos mina föräldrar på förmiddagarna. De jobbade som sällskapsherrar åt speciellt min mamma och min ena bror. När jag kom dit för att hämta Didrik för sista gången varnade min bror lite rått: "Akta er hundar - nu kommer bödeln!" Ja, jag kände mig faktiskt precis så, efter att ha gjort exakt samma sak med Baloo bara några veckor tidigare.

Hur som helst, har man ålderskillnad på hundarna har man ju en "reservhund" kvar hemma efter den ödesdiga dagen. I mitt tycke, ett måste!

Samtidigt som när jag gick ut från veterinären efter att Baloo hade avslutat sitt liv, gick också ett annat par ut. Av de dystra minerna förstod jag att även de hade tagit bort sitt sällskapsdjur. Jag hade tagit med mig Keaton, som hade väntat ute i bilen. När jag kramade om honom snyftade kvinnan till högljutt. Jag hade stor lust att ropa till henne att jag hade gjort samma sak som de. Att Keaton var "reservhunden" - och att jag hoppades att även de hade en "reserv" hemma.

HUNDTRÄNING

En nackdel av att ha fler hundar är att den där spontana, och även så värdefulla träningen inte blir så spontan längre. Man har ju en till hund som väntar på sin tur. Det är inte alltid det finns en stolpe i närheten för att binda fast den andra hunden när träningsinfallet plötsligt dyker upp. Och den fastbundna hunden kanske inte alltid är så särskilt tålmodig och tyst medan den väntar. En viss stressökning förekommer säkert - både på hund och mänska. I och för sig är dessa tillfällen ypperliga för platsliggningsträning med lös hund (mina hundar väntar tystare om de inte är fastbundna. Fråga mig inte varför). MEN en viss schizofrent beteende kan förekomma från hundägaren när man glatt berömmar/belönar ett exakt och rätt utförande av den hunden man tränar, och helt plötsligt har den platsliggande hunden smitit fram för att den också vill ha godis. Både beröm och tillrättavisning blir lamt och märkligt för bägge hundarna som inte fattar någonting!

Ett trick som jag har kommit på vid träning av inkallning, är att jag alltid har ryggen vänd mot den/de hundar som ligger plats. På det viset blir det tydligare för hundarna vilken hund inkallningen gäller. (Mina muntliga kommandon gör jag även lite mer tystlåtet.)

Fördelen med att träna med fler hundar är att man kan själv fortsätta träna medan den ena hunden vilar. Har man enbart en hund finns det ju risk att man i sin träningsiver håller på för länge med hunden.

PÄLSVÅRD

Numera har jag "endast" tre hundar. Anledningen att jag tycker det är ganska lagom, är pälsvården. Fem trimhundar är i alla fall för mig alldeles för många. Att borsta en eller två tovfria hundar är ingen större skillnad. Det jobbiga är att ha karaktär nog att resa sig från den alltför bekväma soffan och sätta igång. Men är hundarna tovigiga blir det ännu svårare att resa sig, eftersom man vet att det kommer bli jobbigt att reda ut tovarna. Risk finns att man är dum nog att skjuta upp det ofrånkomliga - med följd att pälsarna blir *ännu* tovigare nästa gång man ska borsta dem. När jag hade fem hundar föll jag alltför ofta i denna fälla. Men tillslut insåg jag mina brister, och rakade helt enkelt ned två av pudlarna (som därmed inte behövde mycket till pälsvård alls) En pudel fick behålla en ganska lång päls. (Springrarnas pälsvård är ingenting gentemot en "lång-pälsad" pudel.)

En lite märklig sak är när man lyfter ned den färdigborstade hunden från trimbordet, ser de andra oborstade extremt ovårdade ut jämfört med den nyfriserade. Man bara "måste" göra de andra på en

gång -trots att rygg och ben värker. "Ska bara sitta lite och få i mig lite vätska, sen är det din tur!", säger man till nästa hund. Och så sätter man i gång igen...

KLOKLPPNING

Sedan har vi det här med kloklippning... Ingen match om hundarna är vana och litar på kloklipparen. Men blir det "slagsmål" och en kamp för varje klo - då är 32 klor betydligt fler än 12! Att skjuta upp problemet skapar enbart större problem. Så mitt råd till alla är att vänja hunden redan som valp. Om jag får skryta.. Alla mina hundar ligger/låg stilla på trimbordet när det är/var dags för maniky. De kanske inte myser, men de näst intill blundar lugnt och accepterar proceduren. En anledning till att de litar på mig kan bero på att jag hittills enbart en gång har råkat klippa för långt. För att inte riskera klippa för mycket, klipper jag hellre varje vecka, och kanske lite för lite. Sedan filar jag ned resten. Då blir klorna inte heller så vassa.

GOS, MYS OCH LEK

Har du någonsin tänkt på att du endast har två händer? Det var nog inte förrän hund nummer tre kom in i familjen som jag gjorde det. Hundarna fick helt enkelt lov att turas om att bli klappade och smekta när man kom hem, eller vid andra tillfällen de vill bli gosade.

Det är en mycket trevlig och mysig känsla att sitta tätt intill tre jockar i soffan efter långpromenaden. Kanske inte lika trevligt om det har regnat, men man vänjer sig (och lär sig knep, som att lägga en filt mellan hunden och sig själv. Då blir man inte lika blöt). Glöm inte att även lukten av stinkande blöt hund liksom bara hör till idyllen.

Jag tror att det är en stor fördel om hundarna i flocken är i ungefär samma storlek. Då kan de leka och tumla om med varandra utan någon större risk för olyckor. Mina springrar väger cirka dubbelt så mycket som min mellan-pudel. Det är kanske därför Wilbur helst inte leker med dem. Han vill nog inte avslöja sitt handikapp. De båda springrarna leker dock gärna tafatt med varandra. De tacklas och knuffas. Jag tycker ibland lite synd om Wilbur - att han inte har en jämnlige. Men tre hundar får räcka, med tanke på pälsvärden. Wilbur får "nöja" sig med att leka med mig!

När man har fler hundar sker mycket samtidigt. Att ha en bra reaktionsförmåga och sinne för timing är nästan ett måste om man vill lyckas. Har du inte det - fundera en gång till innan du skaffar en till jocke, eller försök träna upp din reaktion. Du har ju redan en bra och duktig kompis att träna tillsammans med!

Slutligen svaret på frågan: Nej, det behöver inte alls vara typ dubbelt så jobbigt med flera hundar - dvs OM hundarna är väluppfostrade, medgörliga och tovfria. (Jo, jag har hört talas om att det finns hundar med korthårig päls. Men jag är inte riktigt säker.)